

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen (RP 137/2021 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande och till grundlagsutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Utlåtande har lämnats av

- grundlagsutskottet GrUU 2/2022 rd

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Delegationen har hört

- konsultativ tjänsteman Risto Sakki, finansministeriet
- specialsakkunnig Antti Hästbacka, Tullen
- ledande expert Anne Kaleva, Skatteförvaltningen.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Ålands landskapsregering
- Åland Post Ab
- Finlands näringsliv rf
- Finsk Handel rf
- Centralhandelskammaren
- Medieförbundet rf
- Skattebetalarnas Centralförbund rf.

Betänkande FiUB 5/2022 rd

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen ändras så att det för införsel av tidningar och tidskrifter som privatpersoner och juridiska personer som inte är införda i registret över mervärdesskattskyldiga prenumererar på, till landskapet Åland från det övriga Finland eller andra medlemsstater i Europeiska unionen, skapas ett frivilligt förenklat förfarande som avviker från det normala förfarandet för enskilda tidningar och tidskrifter. För likvärdighetens skull kan förfarandet tillämpas även på tidningar och tidskrifter som importeras från Åland till övriga Finland. I det nya förfarandet lämnar tidnings- och tidskriftsmottagaren en samlad deklaration istället för flera tidnings- eller tidskriftsspecifika deklarationer för införseln under deklarationsperioden. Deklarationen lämnas för en enskild tidning eller tidskrift, för en del av prenumerationsperioden eller för hela prenumerationsperioden. Tidningarna kan övergå till fri omsättning redan i samband med importen innan skatten betalas. Det förenklade förfarandet underlättar den administrativa bördan för privatpersoner som prenumererar på tidningar, juridiska personer som är införda i registret över andra än mervärdesskattskyldiga samt Tullen.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker propositionen utan ändringar.

Bakgrunden till propositionen är de lagändringar om mervärdesbeskattningen av distansförsäljning av varor som EU-direktiv förutsätter och som trädde i kraft i början av juli 2021. En av de viktigaste reformerna i det sammanhanget var att avskaffa skattefriheten på import av varuförsändelser av ringa värde, det vill säga försändelser vars värde är högst 22 euro.

Landskapet Åland hör till EU:s tullområde, men enligt protokoll nr 2 till fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen (FördrS 103/1994) hör Åland inte till EU:s mervärdesskatteområde. I landskapet Åland tillämpas dock i princip samma mervärdesskattesystem enligt mervärdesskattelagen som i övriga Finland. Därför beskattas försäljningen av varor till Åland även från övriga Finland och från andra medlemsstater som import av varor. För enhetlighetens och jämlikhetens skull slopades ovannämnda skattefrihet för import av ringa värde också vid import till Åland. Med tanke på jämlikheten hade det inte varit motiverat med skattebefrielse enbart för Åland.

I och med att skattefriheten för import av försändelser av ringa värde slopades blev också import av tidningar och tidskrifter skattepliktig. I den nu föreslagna lagändringen är det fråga om att privatpersoner och sådana juridiska personer som inte är införda i registret över mervärdesskattskyldiga vid den tidpunkt då skyldigheten att betala skatt uppkommer ska ges möjlighet att i stället för ett normalt tidningsbundet förfarande tillämpa ett förenklat anmälnings- och betalningsförfarande på tidningar som importeras från övriga EU till Åland. Förfarandet tillämpas också på tidningar som förs in från Åland till andra delar av Finland. Behovet av ett förenklat förfarande uppdar-

Betänkande FiUB 5/2022 rd

gades när det efter godkännandet av lagändringarna om distansförsäljning blev uppenbart att till exempel svenska förlag eller tidningshus inte ämnade ta ställning som anmälare eller mervärdesskattskyldig i Finland. Då är tidningens prenumerant skyldig att för varje tidning sörja för tulldeklarationen och betalningen av mervärdesskatt, och tidningen kan inte levereras till prenumeranten före det.

Enligt det föreslagna förenklade förfarandet ska tidningsmottagaren i stället för flera tidningsvisa anmälningar på en gång lämna en sammanfattande deklaration om importen under anmälningsperioden, och tidningarna ska kunna övergå till fri omsättning redan i samband med importen och innan skatten betalas. Det förenklade förfarandet underlättar därmed den administrativa bördan för privatpersoner som prenumererar på tidningar, juridiska personer som är införda i registret över andra än mervärdesskattskyldiga samt Tullen. Ändringen kan bedömas ha positiva följder för konsumenter som bor på Åland, eftersom de i stor utsträckning prenumererar på tidningar och tidskrifter från övriga Finland, Sverige och andra medlemsstater. De sakkunniga som hördes av utskottet förhöll sig positiva till de ändringar som föreslås i propositionen.

Grundlagsutskottet konstaterar i sitt utlåtande GrUU 2/2022 rd till finansutskottet att det är motiverat att inom de gränser som EU-lagstiftningen tillåter ändra regleringen så att prenumeration av tidningar till bibliotek omfattas av det föreslagna förfarandet.

Till denna del konstaterar finansutskottet utifrån inkommen utredning att prenumeration av tidningar till biblioteken omfattas av det föreslagna förenklade förfarandet i situationer där bibliotek på Åland prenumererar på och importerar tidningar i egenskap av juridiska personer som inte är införda i registret över mervärdesskattskyldiga. Dessutom konstaterar utskottet att Tullen enligt propositionsmotiven från och med den 1 juli 2021 direkt med stöd av EU:s tullagstiftning har gett alla tidningsprenumeranter möjlighet att tillämpa ett förenklat förfarande enligt lagförslaget i fråga om import inom tullområdet. På basis av Tullens anvisningar, som grundar sig på EU:s tullagstiftning, kan således biblioteken på Åland i de situationer där de prenumererar på och importerar tidningar som skattskyldiga som är införda i registret över mervärdesskattskyldiga utnyttja det förenklade förfarande som nu föreslås.

På dessa grunder och utifrån inkommen utredning konstaterar finansutskottet att prenumeration av tidningar till biblioteken omfattas av det förenklade förfarande som nu föreslås och att det därför inte finns anledning att ändra lagförslaget.

Grundlagsutskottet noterar dock att det också nämns i propositionen att ålänningarna med beaktande av Ålands språkliga ställning har ett särskilt stort behov av att prenumerera på svenska tidningar och tidskrifter. Enligt uppskattningar kommer merparten av de dagstidningar som införs till Åland från övriga Finland och från Sverige. Grundlagsutskottet har ansett det vara viktigt att regleringens konsekvenser bevakas och föreslagit att finansutskottet överväger att godkänna ett uttalande om uppföljning. Också finansutskottet anser det viktigt att följa regleringens konsekvenser och föreslår därför ett uttalande enligt vilket riksdagen förutsätter att konsekvenserna av den föreslagna regleringen bevakas i fråga om importen av tidningar och tidskrifter till Åland.

Betänkande FiUB 5/2022 rd

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 137/2021 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner ett uttalande. (Utskottets förslag till uttalande)

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regleringens konsekvenser för införseln av tidningar och tidskrifter till Åland bevakas.

Helsingfors 11.3.2022

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Johannes Koskinen sd
medlem Anders Adlercreutz sv (delvis)
medlem Timo Heinonen saml
medlem Vilhelm Junnila saf
medlem Heli Järvinen gröna
medlem Esko Kiviranta cent
medlem Jari Koskela saf
medlem Pia Lohikoski vänst
medlem Sari Multala saml
medlem Raimo Piirainen sd
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Sami Savio saf
medlem Iris Suomela gröna
medlem Pia Viitanen sd
medlem Ville Vähämäki saf
ersättare Petri Honkonen cent
ersättare Inka Hopsu gröna
ersättare Anne Kalmari cent
ersättare Veronica Rehn-Kivi sv (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Timo Annala.